

L' ART DEL PAGÈS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÁFICA.

Manifestació agrícola.

La que 's verificà á las Borjas Blancas, y de la que ja tenen coneixement nostres lectors, revestí importancia per la quantitat y qualitat de las personas que hi concorregueren, de las delegacions que s' hi enviaren y de las representacions que hi tingueren moltes poblacions de Catalunya y fora d' ella, especialment de la provincia de Lleyda.

Aquesta reunió tingué per objecte principal avivar l' esperit de associació del pays á fi de que unintse puga combatre ab mes facilitat totes las plagas, tant las naturals com las socials, sempre y quan sigui necessari 'l concurs de tots pera fer un esforç supràm á fi de evitar la total ruina de la classe pagesa.

A la iniciativa de la «Lliga Agraria de Madrid», tan ben secundada per la Junta local de las Borjas Blancas, se deu lo bon éxit que tingué la manifestació agrícola celebrada en aquella població.

Entre las corporacions que hi tingueren representació recordém al «Institut Agrícola català de S Isidro»; la «Associació de Propietaris Rurals del Vallés», establerta á Granollers; lo «Foment de la Agricultura de Badalona» y altras quals noms sentím no recordar. L' ART DEL

PAGÉS hi estigué també representat en la persona de son Director qui, á la vegada hi aná en delegació de las corporacions anteriorment citadas, prenenthi part activa junt ab altres de las personas que hi concorregueren. Com ellas s' esforsá en probar los mals que aqueixan á la agricultura y la manera de conjurar la crisis perque atravessa la classe pagesa en los moments actuals. Després de saludar á la concurrencia, en nom propi y en lo de las Corporacions per que fou delegat, pintá lo trist quadro que presenta la agricultura del pays en general; probant ab datos numérichs l' estat de la producció vinícola, de la industria pecuaria, de la olivarera y dels cereals pera venir á parar com á conclusió en que la principal causa del mal estat general de la Nació y especialment de la comarca productora en que 's trovava per aquelles circumstancias, era degut especialment als tractats de comers concertats ab las nacions extranjeras per los governants espanyols, los quals facilitavan los medis d' importació, dificultant los d' exportació de nostres productes naturals, impeditlos hi la competencia ab sos similars forasters, que com lo ví y blats invadian nostres comarcas impossibilitant nostras vendas.

Si á tot aixó, hi afegim la emigració constant que ve notantse, especialment d' un quant temps ensá; lo quadro trist que presentá als ulls de la concurrencia no podia ser mes dolent, donat l' estat actual de nostre pagesia, á la qual demaná la verdadera unió per contrarrestar los esforços dels méns en oposició á la voluntat dels mes.

Per acabar, debém dir, per mes que algú hagi volgut suposar lo contrari, que tantdebó n' hi hagués ben sovint de reunions com la que 's celebrá lo diumenje anterior en las Borjas Blancas, que altre seria 'l pervenir de la classe agricultora poch menos, avuy, que abandonada á sas propias forsas.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRACTICA.

Ceps y mostos mildiuhats.

L' any passat ja 'ns ocupàrem d' aquest assumpto, mes com en lo present subsisteix la mateixa causa, creyém del cas y oportú tractar sobre 'ls efectes que produheix la criptógama en lo cep y en los mostos elaborats ab rahims de vinyas que han tingut lo *mildiu*.

En primer lloch deu tenirse present que las fullas y demés parts verdas de la planta, en general, son las encarregadas de modificar la sava ascendent y xuc-clar lo carbonó pera amagatzemarlo. Aixís es, com al mateix temps contribuheixen á la elaboració de la fécula ó midó, del sucre, del tanino (ácit tanich), del color y demés, perque sense carbonó no hi ha aquests elements dels quals se deriva l' esperit (alcohol), principalment, y sense aquest lo vi no tindrà la esperitositat necessaria que 'l caracteriza.

Mr. Petit fa notar que las *fullas del cep* contenen ademés de sucre invertit (glucosa), una gran part de sucre de canya, donchs que d' un kilogram de pámpols ne tregué 17'5 grams de glucosa y 15'8 del de canya. Per consegüent, la falta de fullas y de rapa dona per resultat un vi de mala calitat y propens á ferse malbé.

Una de las prácticas mes aconselladas y que poden donar bon resultat pera corretgir los *mostos procedents de ceps atacats per lo mildiu*, es la de procedir á la verema avans de la completa maduració del fruyt

Pot també millorarse molt la graduació dels mostos afeginthi sucre de canya cristallisable, conegut vulgarment per *sucre piler* ó de *piló*. La cantitat de 2 y mitx kilograms (6 lliuras y 3 onsas aproximadament) per hectólitre de most, fa pujar un grau alcohólich ó de forsa al vi resultant, donchs segons Mr. Pasteur, cada 100 grams (3 onsas) de sucre cristallisable fermentat, produheixen 105'36 grams de glucosa y aquesta á

a vegada 51'11 grams d' alcohol. Es precis tenir en compte que 'l vi escás de taníno, deu, al menos marcar 11 graus de alcohol pera no sufrir degeneracions.

Posat ja en cups ó botas, pot reforsarse afegintli esperíts destil·lats de *vi pur*, jamay ab los anomenats *industrials*, per ser perjudicials á la salut del consumidor, suministrarli un gust poch agradable al paladar y obrar de diferente manera que 'ls naturals, lo mateix en la economía animal ó siga en l' indiuiduo que en lo such del rahim, com está probat.

Una cantitat de taníno proporcional á la que necessita, disolta en lo vi, pot barrejàrseli ab la seguretat de que ha d' afavorir sa qualitat y sa conservació. Uns 15 grams de taníno pur per hectòlitre (128 porrons) ó poch mes d' una carga usual, que son 122 porrons dels nostres, es la cantitat que disolta en vi pot afegírseli á la verema.

L' escalfarlo fins á 61 graus, ja siga per medi de canóns introduhíts dintre 'l cup ó ficats en la bota, per qual interior hi passi 'l vapor del aygua bullenta, ja siga per l' usual y antich sistema de barrejar vi bullint en proporció d' una séptima part, poch mes ó menos de vi fret ó crú, es digne igualment de posarse en práctica per molts conceptes, com indicárem l' any passat.

Aixó es lo que prudencialment creyém poder aconsellar als culliters, quals vinyas hajan sigut atacadas per la malaltía que motiva aquestas ratllas y sobre tot aquest any, que á causa de las plujas tardanas molts vins sortiran flaquets ó aygualits; en lo desitx de poder ser útils als lectors de L' ART DEL PAGÉS.

SECCIO DE NOTICIAS AGRICOLAS.

Estacions olivareras.—Aviat se crearán duas estacions olivareras á fi de millorar la producció del oli y poder competir ab l' extranger.

Una d' ellas s' establirà en Sevilla y altre en Castelló. No deixa d' haverhi algú que suposa se n' establirà una en Barcelona.

Aixís ho diuhen.

Malaltia porquina.—Diuen de Morell (Tarragona) que s' ha desenvolupat en lo bestiar porquí una malaltia tan terrible, que en pocs dias han mort mes de 100 porchs grassos.

Regoneixement de farinas.—Heus aquí un medi fácil pera regoneixer la presencia de sustancias minerals en la farina de blat.

En una probeta de cristall de 3 centímetros de diámetro per 15 á 20 de llarch s' hi posan 5 grams de farina, tirant sobre de ella cloroformo fins á omplir la probeta. Remenada fortament la barreija y deixada reposar, se veurá que la farina pura puja á la cara del líquit y las sustancias minerals, si n' hi ha, baixan al fons.

Sindicat filoxerich.—Es ja un fet la constitució del Sindicat de defensa contra la filoxera en la vila de Arbós. La componen los pobles de Banyeras, Llorens, Sant Jaume y Arbós y son molts las adheissions ab que compta en pocs dias. Bo es que 'ls pobles agricolas s' agrupin y associhin pera combatre tanta plaga com aménassa á nostras vinyas, font de riquesa del país.

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

Ampurdá.—D' algun temps á aquesta part se nota que son molts los carros francesos que van á la comarca del Ampurdá á carregarlos d' ufals.

Balaguer.—La fira que s' acaba de celebrar aquesta setmana ha estat molt desanimada, á causa del mal temps, havent sigut pocs los firetayres que hi han acudit y menos encara las tranzaccions verificadas

Castelló de la Plana.—Lo fort ponent que ha regnat aquestos dias, ha causat numerosos perjudicis en los camps de la Plana; los blats de moro y plantas d' horta, s' han tronxat en sa major part, y la fruyta d' hivern, las garrofas y 'ls rahims han caigut á terra, defraudant las esperansas dels agricultors.

Lleyda.—Los pagesos están contents ab las pluhas de la setmana anterior per créurelas molt beneficiosas pera las vinyas y olivars, ja també perquè se 'ls hi prepara una bona sementera.

Morella.—La setmana anterior descarregá sobre aquesta població una terrible tempestat acompanyada d' una pedregada tan abundant, que als pòchs moments los camps se vegeren coberts d' una espessa capa blanca com si hagués nevat.

La tempestat produí molts danys en las vinyas y en la cullita de las patatas

Valencia.—Diuhén de Ribarroja que ja han comensat las feynas de la recolecció de las garrofas en aquell terme. La cullita d' aquest any es bona. encara que no tan abundant com la del passat, pero 'l preu de dos rals arroba, que es lo corrent, resulta excessivament baix pera que satisfassi als culliters.

VINS.

Sembla que 'l govern italiá, convensut de la dificultat de arribar á un acort ab Fransa pera la redacció d' un tractat de comers, publicarà aviat un decret augmentant considerablement las primas d' exportació als vins nacionals.

Pot lo govern italiá donar á aquesta mida 'l caràcter de represalias ab Fransa per lo fracás comercial, però es indubtable que las consecuencias d' ella s' haurán de deixar sentir en lo pays.

Diferentas vegadas nos hem ocupat de la alarma que produheix á Catalunya la presencia de grans cantitats de vins italians, ab las quals, y gracias al decret sobre 'ls alcohols, se fa ab ventatja la competencia als vins nacionals en las mateixas comarcas productoras.

Si á aixó s' hi afégeix lo benefici que l' exportador italiá va á tenir ab la prima que 's tracta de concedirli, la competencia será major y grans las pérduas que pot ocasionar á la producció nacional, donchs es evident que si dintre de la Península no podém lluytar ab ells, menos podrém intentarho en los mercats estranjers.

¿Tindrà relació directa ab tot aixó, lo que s' haja vingut insistint en que 'ls italians tractan de contractar per compte de son govern tots los nostres vapors trasatlántichs que estigan en bonas condicions?

Sembla que 's tracta d' organisar en Barcelona una societat de vinicultors pera dedicarse á la exportació de vins als mercats alemanys.

Diu *Le Moniteur Vinicole* de París, que per los vins nous se pretenen los preus de 40 y 45 franchs l' hectólitre, essent aixís que l' any passat s' obrí la campanya ab tipos de 35 á 40 franchs.

En los plans d' Urgell (Lleyda,) Aspe (Alicant,) y Játiva (Valencia,) los negociants compran los rahims als preus de 4 á 4 1/2 rals la arroba, qual cotisació ve sent la mes general en las comarcas dont fins ara s' hi han fet negocis.

Gandesa.—Han arribat comissionistas de casas extranjerias, pera dedicarse al negoci de vins de la actual cullita ab l' encairech de fer importants compres y remetrels á distints mercats.

Gratallops.—Lo preu del ví está entre 30 y 35 pessetas la carga, (121'60 litres.)

Masquefa.—En aquest terme y punts comarcans la cullita de ví se presenta molt bona, donchs, aquest any no han sigut atacadas las vinyas per las malalties que tant las perjudican y fins ara s' han vist lliures de pedregadas que las destruheixen.

Alguns viticultors han comensat á veremar, lo qual se farà arreu la setmana entrant, verdadera época de recolecció.

Navarra.—Lo moviment en alsa en los mercats de ví 's generalisa y acentúa com á consecuencia del estragos que han ocasionat lo mildiu y 'ls accidents atmosféricos.

París.—La situació comercial de vins en París no ha canviat. Raras vegadas s' ha vist lo mercat tan fluix com en aquesta época del any.

Tant las grans transaccions com las fetas á la menuda están molt reservadas per las parts contractants.

Es d' esperar que en aquestos moments los negocis de vins adquireixin major activitat. Los mercats del Mitjdia rebrán desseguida vins novells y podrán fixar ja preus formals.

Sitjes.—La setmana anterior caygué una plujeta suau que millorá l' estat dels rahims y comensaren á veremar alguns vinyatayres, creyentse que la cullita 's presenta abundant y de bona qualitat.

Tortosa.—Los viticultors d' aquesta comarca 's queixan del baix preu á que 's paga la verema, y son mes motivadas aquestas queixas per quant no guarda proporció ab la bona qualitat del rahim y 'l preu que logran los vins d' aquella comarca

Si bé s' opina per los pagesos, que las pluhas d' aquestos dias han favorescut molt á la major part de plantas, no son de la mateixa opinió respecte als rahims, que encara que avansats sentirán facilment los efectes del aygua.

Ulldecona.—La setmana anterior se feu un ajust de rahim, en lo que hi anava inclosa una part de blanch, á 4 pessetas lo quintá de 41'60 kilógrams.

Valencia —Per efecte de la nova lley sobre alcohols, que impossibilita lo reforsament indispensable dels vins pera la exportació á America, alguna de nostras principals casas vinateras ha plantejat ja 'l negoci en Marsella, aprofitant las facilitats que dona 'l govern francés pera realisar l' encabessament en lo dipòsit, sense cap pago de drets, però ab una sola restricció, la de que s' emplehi pera aquella operació l' alcohol francés, y de cap manera l' alemany ó altres exòtichs.

Zaragoza.—Se tracta de crear una associació de vinicultors espanyols pera importar á Fransa 'ls productes espanyols secundant aquest projecte 'l cónsul d' Espanya en Lyó.

En la reunió celebrada al efecte, dit funcionari manifestá que 'ls 15 departaments que compren sa demarcació, importan anyalment prop de 3 000 hectólitres de ví, que ara 's tenen d' anar á buscar als ports del Mitx-dia de Fransa, ahont es ben sabut que está lo centre de las adulteracions.

Es lo pensament del representant d' Espanya á Lyó, formar una societat importadora de productes espanyols en lo Centre y Noroest de Fransa, idea excel·lent que deurian imitar los productors de las diferentes regions espanyolas, seguint á la Zaragozana.